

Stipendieregler vid Karolinska Institutet

Fastställd av rektor 2018-08-28

Dnr: 1-174/2018

Gäller från och med 2018-08-28

Ersätter Stipendieregler vid Karolinska Institutet dnr 1-803/2016

**Karolinska
Institutet**

Stipendieregler vid Karolinska Institutet

INNEHÅLL

1. Inledning.....	s. 1
2. Syfte.....	s. 1
3. Upplysningar.....	s. 1
4. Grundläggande bestämmelser.....	s. 2
5. Inrättade och finansiering av stipendier.....	s. 2
5.1 Externa stipendier.....	s. 2
5.2 Stipendier som KI inrättar.....	s. 2
5.3 Utbildning på grundnivå eller avancerad nivå.....	s. 3
5.4 Utbildning på forskarnivå.....	s. 3
5.4.1 Inkomstnivå och tilläggsfinansiering för doktorander.....	s. 4
5.5 Postdoktorala studier.....	s. 4
5.5.1 Stipendiebelopp för postdoktorala studier.....	s. 5
6. Stipendiatens försäkringsskydd.....	s. 5
7. Arbetsmiljöansvar.....	s. 5

Diarienummer:
1-174/2018

**Dnr föregående
version:**
Dnr 1-728/2015

Beslutsdatum:
2018-08-28

Giltighetstid: Gäller tillsvidare
fr.o.m. 2018-07-01

Beslut: Rektor

Handläggs av avdelning/enhet:
HR-avdelningen

Dokumenttyp:
Regler

Beredning med:
Internationella kansliet
Fakultetskansliet
Dekanus för forskarutbildning
Dekanus för forskning

1. Inledning

Stipendier är en etablerad form av finansiering i samband med utbildning och för andra ändamål. Dessa regler omfattar stipendier som inrättas av Karolinska Institutet, KI, samt externa stipendier.

Vid KI finns stipendier som utges för mottagarens utbildning samt andra ändamål. Utbildningsstipendier får endast inrättas för utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt för utbildning på forskarnivå. Stipendier för postdoktorala studier anses som stipendier för andra ändamål.

2. Syfte

Syftet med reglerna är att säkerställa att KI har en enhetlig och korrekt användning av stipendier samt att ge vägledning till institutioner/enheter om hur stipendier ska hanteras. Reglerna ska dessutom bidra till, p.g.a. skatte- och arbetsrättsliga skäl, att öka den interna kontrollen av hur stipendier inrättas och används.

Reglerna ska säkerställa att stipendiater får adekvat information om de villkor som gäller vid stipendiefinansiering.

3. Upplysningar

Olika regler gäller för stipendier för utbildning och andra stipendier, i enlighet med 8 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229), IL.

- Stipendier som är avsedda för mottagarens *utbildning* är skattefria.
- Stipendier som är avsedda för *andra ändamål* är skattefria, om de inte är ersättning för arbete som har utförts eller ska utföras för utbetalarens räkning, och dessutom inte betalas ut periodiskt.

Med *utbildning* i detta sammanhang avses såväl utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt utbildning på forskarnivå. Skattefriheten för stipendier till postdoktorer får bedömas enligt reglerna för stipendier till *andra ändamål*. Särskild vaksamhet ska iakttas vid inrättandet av stipendier för postdoktoral meritering då det kan vara svårt att särskilja postdoktoral meritering från utfört arbete. Skatteverkets bedömning av stipendier sker alltid i efterhand och om de anser att stipendiet är lön för utfört arbete leder det till beskattning för stipendiaten och för KI.

Utbildningsstipendier kan betalas ut periodiskt. Liksom för andra stipendier måste man dock göra en bedömning om de utgör ersättning för arbete eller inte. Skatteverket anser att ett utbildningsstipendium kan behålla sin karaktär av skattefri inkomst även om mottagaren samtidigt utför eller har utfört visst avlönat arbete för utgivaren. Det krävs dock följande:

- Det måste framstå som klart att stipendiet inte är förenat med något krav på motprestation från utbetalaren. En omständighet som talar för att stipendiet inte är förenat med krav på motprestation är att stipendiet har blivit utlyst och

tillsatt i konkurrens (som motprestation räknas inte en redovisning som stipendiaten gör för att visa hur studierna med stipendiet har fullgjorts).

- Det får inte finnas omständigheter i övrigt som talar för att utbetalningen ska behandlas som något annat än ett skattefritt stipendium.

En ytterligare förutsättning för att utbildningsstipendiet ska vara skattefritt är att det avlönade arbetet är begränsat och sidoordnat till utbildningen.

4. Grundläggande bestämmelser

Stipendiater ska fullfölja sin utbildning och närvaro enligt kursplan eller studieplan. Vid misskötsel kan KI dra tillbaka beviljade, men inte utbetalda, stipendiemedel.

Statliga medel får inte användas för att finansiera stipendier. De får endast inrättas med medel från extern finansör som skriftligen godkänt medlens användning för utbetalning av stipendium.

Vid eventuella förändrade inkomstförhållanden för stipendiaten ska både handledaren och den administrativa chefen, eller motsvarande, kontaktas. Detsamma gäller om stipendiaten avser att söka ytterligare finansiering eller uppbär lön från en arbetsgivare. Eventuella förändringar ska dokumenteras i den individuella finansieringsplanen/studieplanen.

Stipendiater förväntas följa KI:s regelverk för anställda i tillämpbara delar (såsom uppförandekod).

5. Inrättande och finansiering av stipendier

5.1 Externa stipendier

Externa stipendier tilldelas av externa utgivare och utbetalas direkt till stipendiemottagaren.

5.2 Stipendier som KI inrättar

Ett stipendium får inte utbetalas till någon som under den närmast föregående tvåårsperioden mottagit lön eller arvode från KI. Från denna bestämmelse får undantag göras om mottagen inkomst under föregående tvåårsperiod avser:

- Inkomst av tjänst understigande 1 000 kr per år

Andra ersättningar såsom:

- Ersättning till försöksperson i forskningen
- Ersättning till studerande representanter i styrelse/nämnder
- Ersättning för utfört arbete som varit av helt annan art än utbildning och forskning.

Stipendier får inte betalas ut från uppdragsfinansierad verksamhet eftersom sådana uppdrag kräver en motprestation i form av utfört arbete.

Beslut om stipendium fattas av prefekt och får inte delegeras.

5.3 Utbildning på grundnivå eller avancerad nivå

Dessa stipendier syftar till att ge studenter på grundnivå eller avancerad nivå tidig praktisk erfarenhet av forskningsarbete för att stärka kopplingen mellan utbildning och forskning samt uppmuntra till framtida studier på forskarnivå. Stipendierna kan antingen ges för studier inom en befintlig kurs, eller för en kortare period av praktisk forskningserfarenhet (som dokumenteras genom en individuell studieplan/forskningsplan) för antagna studenter på grundnivå eller avancerad nivå.

Stipendierna får endast ges till:

- personer som är antagna (och registrerade i Ladok) till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå vid KI,
- personer som är antagna (och registrerade) till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå vid ett universitet som KI har samarbete med.

Stipendierna får inrättas för maximalt 12 månader, fördelat på maximalt fyra kurser/perioder.

Stipendiebeloppet rekommenderas motsvara det studiemedelsbelopp som utgår från Centrala studiestödsnämnden (CSN) vid heltidsstudier. Stipendiebeloppet beslutas för maximalt ett halvår i taget och betalas ut månadsvis.

5.4 Utbildning på forskarnivå

Doktorander med stipendiefinansiering ska anställas när det enligt den individuella studieplanen återstår en utbildningstid som motsvarar tre års utbildning på heltid till doktorsexamen. Observera att denna bestämmelse gäller endast för doktorander antagna från och med 1 juli 2018.

En doktorand vars stipendiefinansiering består av stipendium behöver inte anställas enligt 5 kap. 4 § HF, om stipendiet lämnas inom ramen för:

- *ett nationellt eller mellanstatligt bistånds- och kapacitetsuppbyggnadsprogram* där stipendier utgör en vedertagen finansieringsform med skäliga stipendievillkor och antagande högskola har insyn i stipendievillkoren och hur stipendiet betalas ut, eller
- om stipendiet lämnats inom ramen för *ett av Europeiska Unionen finansierat program eller andra samarbeten*, där stipendier med skäliga stipendievillkor utgör en vedertagen finansieringsform och där krav på finansiering genom anställning blir ett hinder för antagande högskolans medverkan, se 5 kap. 4 a § HF.

Som *bistånds- och kapacitetsuppbyggnadsprogram* räknas program från länder som ingår i den lista från DAC/OECD som gällde vid doktorandens antagning till forskarutbildning och är kapacitetsuppbyggnadssamarbete enligt Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbetes (Sida) definition: " *Kapacitetsutveckling är en process där individer, grupper och organisationer utvecklar sin förmåga att identifiera och hantera utmaningar som de möter under utvecklingsprocessen.*"

Som *EU-finansierat eller andra samarbeten* räknas:

- finansiering från internationella stipendieorganisationer vilka har godkänts av Styrelsen för forskarutbildning (eller motsvarande organ i en framtida ledningsorganisation). Godkända internationella stipendieorganisationer är de som KI har tecknat ett övergripande samarbetsavtal med. För närvarande finns sådana samarbetsavtal vid KI med Chinese Scholarship Council och indonesiska stipendieorganisationen LPDP.
- formaliserade forskarutbildningssamarbeten (samarbetsavtal på KI-övergripande nivå ska föreligga) där stipendier utgör en vedertagen finansieringsform (ofta med dubbel eller gemensam examen) inom vilka doktorander deltar med hemuniversitet utanför Sverige.

KI har formaliserade forskarutbildningssamarbeten med samarbetsavtal på KI-övergripande nivå med National University of Singapore, Nanyang Technological University i Singapore, National Institutes of Health (NIH) i USA, Makerere University i Uganda och Stellenbosch University i Sydafrika.

5.4.1 Inkomstnivå och tilläggsfinansiering för doktorander

När KI antar doktorander med stipendier som studiefinansiering ska finansieringen anses säkrad om nivån på stipendiet motsvarar lönenivån för anställda doktorander, se 7 kap. 36 § HF.

Det anges där att för doktorander med extern stipendiefinansiering finns vid KI en beloppsnivå som motsvarar lägst lönen för doktorandanställning, efter skatt, för nyantagna doktorander med anställning vid KI.

Finansieringen för doktorander med externa stipendier ska följa doktorandlönestegen eller motsvarande löneutveckling för anställda doktorander vid KI. Om doktorander ska vistas omväxlande i Sverige och i annat land gäller kravet på lägsta beloppsnivå endast tiden då de vistas i Sverige.

I de fall ett externt stipendium eller s.k. Sida-allowance (bidrag för utbildning) tilldelas och finansieringen är lägre än KI:s beloppsnivå, ska tilläggsfinansiering erbjudas genom ett KI-inrättat stipendium för doktorander alternativt genom en kompletterande anställning, för att KI:s beloppsnivå ska nås.

Huvudregeln är att kompletterande KI-inrättade doktorandstipendier kan tilldelas personer som är antagna till forskarutbildning vid KI. KI-inrättade doktorandstipendier kan också tilldelas personer som befinner sig vid KI som del av sin forskarutbildning men är antagna till forskarutbildning vid ett annat universitet än KI. Stipendier får endast inrättas av medel från extern finansör som skriftligen godkänt medlens användning för utbetalning av stipendier.

Förutom kompletterande doktorandstipendium tillåts inga KI-inrättade stipendier för utbildning på forskarnivå.

[Lägsta inkomstnivåer för doktorander med stipendier](#)

5.5 Postdoktorala studier

KI-inrättade stipendier för postdoktoral meritering kan inrättas för utländska forskare som förlägger sin meritering i Sverige. Syftet med stipendier för postdoktoral meritering är att främja internationalisering samt bidra till forskningsmeritering efter doktorexamen eller motsvarande.

Stipendier för bedrivande av postdoktoral meritering kan utdelas under högst två år, inom en fyraårsperiod, efter disputationen eller motsvarande. Utgångspunkten är att postdoktoral meritering sker på heltid. Både interna och externa stipendier ska utlysas och tillsättas i konkurrens. Stipendiater ska fullfölja sin utbildning och närvaro enligt kursplan eller studieplan.

För att vara behörig för ett postdoktoralt stipendium ska personen ha avlagt doktorexamen eller utländsk examen som bedöms motsvara doktorexamen. Bedömningen görs av prefekten och ska framgå av stipendiebeslutet. Vid tilldelning av postdoktorsstipendium ska stipendiaten registreras som postdoktor i det nya systemet för behörighets- och identitetshantering, IDAC.

5.5.1 Stipendiebelopp för postdoktorsstudier

Postdoktorsstipendium som utbetalas av KI kan vara heltäckande eller som tillägg till annan extern inkomst. Postdoktorers inkomstnivå rekommenderas motsvara de högsta inkomstnivåerna efter skatt i de lokala kollektivavtalen för doktorander.

Ett högre belopp kan utbetalas undantagsvis, skälet till högre utbetalning ska dokumenteras i stipendiebeslutet. Stipendiebeslutet gäller för 12 månader i taget, undantagsvis kan kortare perioder vara aktuella.

Stipendier som är avsedda för andra ändamål är skattefria, om de inte är ersättning för arbete som har utförts eller ska utföras för utbetalarens räkning, och dessutom inte betalas ut periodiskt.

Skattefriheten för stipendier till postdoktorer får bedömas enligt reglerna för stipendier till andra ändamål. Eftersom postdoktorala stipendier inte får betalas ut periodiskt ska utbetalningarna ske i förskott halvårsvis.

6. Stipendiatens försäkringsskydd

För att omfattas av arbetsbaserade förmåner (såsom föräldrapenning, sjukpenning och inkomstgrundad allmän ålderspension) ska en person ha eller ha haft en anställning med lön i Sverige. Stipendier ligger inte till grund för sådana förmåner.

För att omfattas av de bosättningsbaserade förmånerna (såsom barnbidrag och bostadsbidrag) ska en person anses bosatt i Sverige och ha sin egentliga hemvist här. Den som kommer till Sverige för att studera anses inte vara bosatt här enligt socialförsäkringsbalken.

Doktorander med stipendier har genom försäkring via Kammarkollegiet rätt till ersättning om doktorandens stipendium bortfaller p.g.a. frånvaro vid sjukdom eller

föräldraledighet. Försäkringen för stipendiefinansierade doktorander gäller också om doktorandens studietid blir längre på grund av sjukdom eller föräldraledighet.

Förlängningen motsvarar frånvaroperioden, under förutsättning att stipendium inte utbetalas under den tiden, i enlighet med 1 kap. 11 c § HF.

Personer med KI-inrättade stipendier får behålla sina stipendier vid sjukdom och föräldraledighet, däremot kan inte perioderna under vilka stipendier tilldelas (12 månader på utbildning på grundnivå eller avancerad nivå, respektive två år vid postdoktoral meritering) förlängas p.g.a. sjukdom eller föräldraledighet. Läs mer om detta på KI:s medarbetarportal under "Försäkringar".

Det bör observeras att stipendier inte omfattas av några förmåner enligt kollektivavtal såsom semester, föräldralön, sjuklön, etc.

7. Arbetsmiljöansvar

KI har arbetsmiljöansvar för alla som stadigvarande vistas i KI:s lokaler. För att KI ska kunna upprätthålla ett arbetsmiljöansvar är det viktigt att samtliga stipendiater som inte är registrerade i Ladok registreras i IDAC. Detta gäller framförallt stipendiater inom postdoktoral meritering.